

Сурхи уй-хир ёсёсене танлаштарса хаклатпәр

Технологие пәхәнни кәна аталанма пуләшәтә

Район администрацийән пусләхән сүмән А. Иванован агрономсемпе сүтсе явмалли чылай.

Сулпа сұл пәр килменнине кашниех әнланатпәр, анчах пурпәрех хамәр туса ситерейменнине час-часах сумәрлә е шәрәх санталәк сине йәвантарса ответләха айккинелле сиретпәр. Хүре вёсене туй килсен вара йывәрләхсен пётмә салтавне ютра шыратпәр, анчах... хамәрта мар.

Сёртме уйәхән суррине ситрёмәр. Иртнә сур аки паян та куә умәнчех: ял хуәләх техникине (тракторсемпе прицепсем) техосмотр таратни, сёр пулса ситесе кётнә кунсем, паянхи ёсе ырана хәварасран сыхланса иртен пусласа қаччен хирте ёслени, ёс вайё ситсе пыманни, техника ванса кайни т. ыт. те. Апла-и, капла-и, анчах райнти пёрлешүллә хуәләхсем сурхи ака-суха ёсёсен планёсене туллин пурнәслама тарәшрәс. Хамәр ума лартнә тёллевсем пурте пурнәсланчәс-и? Пулас тухәсан никёсне сирёл хывса хәвартамәри? Сак ййтусем сине тата қасалхи сур аки қатарта панә ёс мелёсене пәхса хак пама июнь 8-мешәнче вуншар сұл

Технологие пәхәнса лартнә сёр улми шәтма пусларё ёнтё.

кайлахи ыра йәлапа вәхәтра шуратса хәварнә уй-хирсене пәхса тухса ёсёсен пахаләхне хакласси иртрө.

КЕСКЕ СПРАВКА. Июнь 8-мешё тёлне райнти ял хуәләх производство кооперативёсемпе агрофирмәсем, чикёллө явапләхлә обществәсем тата хресчен (фермер) хуәләхёсем 11378 гектар суртрисем, 1703 гектар пәр сұл үсекен кураксем, 168 гектар вильәх қашманё, 906 гектар “иккёмеш сәкар”, 18 гектар пахча симёс акалартса хәварчёс.

Хаклава хутшәнансем район тарәх висё ушкәна пайланса тёрёслев ирттерчёс. Хамәр ени кашни хуәләхән уй-хирёчне пулнине пёрлех ушкәнсем Муркашсен ёсне күршёллө Етёрне районёнчи тата Туши Сармәсен тарәхёнчи хуәләхсен ёсёне танлаштарса пәхрәс. Қаламалла, типё санталәк тарәтә пулсан та, технологие пәхәнни-

сен хирёсенче ешёл калчасем пысәк тухәса шантарса кашласа үсёсё. Вёсен хирёсенче калчана шәтма чәрмантаракан кунтәк пек тәпра муқлашкисем те, чылай үссе кайнә сум куракёсем те куракмәсёсё. Вәл хирёсене пәхсан сёр ёс культури пуш сәмах пулманни куранәтә. Кунта Ильич яч. хис. хуәләхән тёл агрономё Ф. Егоров калани пысәк пёлтерёшлө туйәнчө.

– Пысәк тухәс пирки қаласнә чух эпил час-часах сёр ёс культури пирки манса қаятпәр. Тыра вәрләхне сёре варәнтарнипе кәна тухәс пулмәстә. Кунта паха вәрләхпа ёслени, пуә савранәшне пәхәнни, сёре акма-лартма агротехнологие пәхәнса хатёрлени тата ёсёне вәхәтра пурнәслани кёрет. Эпил сак ёсёне нихәшне те хәй еккипе кайма памастпәр. Манән сәмахсем суя пулманнине паян хуәләхри кирек хәш хире тухсан та курма-ёненме

хирсенче хәлха сәкки куракё (одуванчик) ешерни вырансенче ёс сине пурне витёр пәрши пирки қаласёсё. Хамәр тарәшмасан нимёнле наци проекчө те пире тутә тәваймө.

Сумпа паян химилле майпа кёрешмеллине кашни ертүсөпе агроном пёлет. Пёлесёсө, анчах... Уй-хир тишкерёвө пулнә кун тёлне чылай хуәләхсенчө гербицид сапас ёсө пуәнманччө те. Ку ёсө вәхәтра пурнәслани “Восток”, “Орино”, “Свобода”, “Ударник”, Ильич яч. хис., Суворов яч. хис. хуәләхсен хирёсене паян тирпеллөх ытамне кёртсе үкернө.

Тирпеллөх теңерен, “Восток” хуәләх қасал агротехнологие пәхәнса ёслесе сур аки ёсёсене пуринчен малтан вёслерө. Вәхәтра акнә-лартә культураёсем паян пёр тикёс үсёсёсө, пысәк тухәс шантарсёсө. Савән лекех курса сүрекенсем “Герой” хуәләхән таса

“Герой” хуәләхри В. Ердукван «хир қарапө» вырмана хатёр ёнтө.

Райадминистраци пусләхө Ю. Иванов сур аки ёсёсене критикалла хак пачө.

кун йёркинче пулмалла, – терө пётмелетү тунә май район администрацийән пусләхө Ю. Иванов.

– Майёпе туса пыни вәраха қаякан япала. Паян пәр тахта-са тәмасәр сумпа кёрешмелле. Ахальлөн акнин усси пулмө те, – терө хәйне сәмах парсан ял хуәләх пайән тёл агрономё А. Павлов.

– Хёл ййхинчен вәраннә хысәнхи пёрремөш утамсене пётмелетни никамшән та ытлаши пулчө тесе қалаймән. Ку питө вырәнлә мероприяти. Сёр ёсөнче вай хуракансем пурте пёрле пулсан сөс умри йывәрләхсене сөнме пултарәпәр. Пирён урахла сұл сук, – терө “Ударник” хуәләхән ертүси Платон Павлович Давидов.

Каланисем тёрёсси куәкёрет: тепөр эрнерен кун тавранәтә.

А. БЕЛОВ.

Автор сән үкерчөкөсем.

Сёр ёсөнёсене савәк юрапа Йүсқассинчи Ватәсемпе инвалидсен интернат-сүртөнчө ёслекен В. Петрова, А. Семенова, В. Шивирева, З. Кириллова, Е. Семенова саламларёс.

“Рассвет” агрофирмән тёл агрономё В. Петрова кашни хирти ёспех тёллөн паллашрө.

“Симёс ёс сә” пусланчө

Фермәсене симёс масса вәхәтра пыратә

Сёртме уйәхән сурринчен иртрёмәр. Тавраләх ешёл тумра қиленет. Вәрман қайәк юррипе тулнә, уләх-сарана чечек тытқана илнө. Сак вәхәт, кунпа сёр танлашнә тапхәр, малашләхпа пурәнанканшән пулас продуктивләхән үсөм никёсне хывса хәвармалли самант та. Унна туллин уә курасси – сёр ёсөнө уменчө таракан тёллөв. Хёл кунө апатпа туләх пулсан кәна высләхпа хәратмәстә. Сакә вара

обществәлла вильәх-чёрлөхе тёрремөнөх пырса тивет. Апатпа пуян хёл вильәхсен пысәк продуктивләхне савранәтә, хуәләхсен экономика тёрекне вайлататә, малашләхән сумлә планёсене паләртма май паратә.

Райнти пёрлешүллө хуәләхсемпе хресчен (фермер) хуәләхсен қасалхи “симёс ёс сире” нумай сұл үсекен кураксене пётмөпе 12388 гектар синчен сұлса пуларта кёртмелле. Кунсәр пуснө 1800 гектара яхан пәр сур үсекен кураксемпе уләх-саран ути. Куратпәр, ёсөн каләпәшө самай пысәк.

Сёртме уйәхән 14-мешё тёлне райнти 12 хуәләхра нумай сұл үсекен кураксене сұлма пуларёс. Төпреп илсен, вильәхсене симёс масса шучөпе пама 242 гектар синчен курак сұлнә. Савәнпа пёрлех Чапаев ячөпе хисепленекен ял хуәләх производство кооперативёчне утә янтәлас ёсө те күлөннө. Уяр кунсен кашни сехечөпе туллин уә курса Чуманкассемпе Отаркәсем 17 тонна (3 процент) утә типётсе управа хунә та.

Сак “симёс ёс сире” қасал районән 12169 тонна утә, 23622 тонна сенаж, 19214 тонна силос хатёрлесе хәвармалла.

Паянхи сән үкерчөксенче эсир “Ударник” сәнавлә производство хуәләхёнчи “симёс ёс сә” пусләмәш утамёсене кураатр. Сөнө техникапа күлөнчөс қасал Йүсқассисем сак ответлә тапхәра. Сёртме уйәхән 6-мешөнчө Александр Иванович Кузьмина шанса панә қасал туяннә КСК-600 “Полесье” 35 гектар синчи козлятник массине сұлма тухрө. Иван Степанов, Петр Грачев, Георгий Николаев водителёсем ешёл массәна сийёнчөх таватә ёне фермипе Хурән-

кассинчи тынашқасем тытакан фермәна турттарасёсө. “Симёс ёс сә” епле пынипе хуәләхән тёл агрономё Иван Алексеевич Никитин интересленсех тарәтә.

Ана үснө масса вильәхсемшөн туләх апат пулни пирки вара пәр иккёлөнү те сук.

Сән үкерчөксенчө: қасал туяннә КСК-600 “Полесье” агрегат куллөнен симёс апараты сёрте; И. Никитин тёл агроном (сулахайри) П. Грачев, И. Алексеев водителёсемпе тата сөнө агрегатпа курак сұлақан А. Кузьмин механизаторпа қаласу ирттерет.

А. БЕЛОВ сән үкерчөкөсем.